

fremmes saaledes, at det sidste Parti indleveres saa betids til Controllen, at den anordnede Betsigtigelse og Modtagelsen af det hele bestilte Parti kan være endt den 31te Marts næste Aar⁴; det er 31te Marts næstkommende. Dernæst staaer der i en senere Paragraph, at forsaavidt Noget af det ikke skulde blive leveret inden den Tid, skal Restbeløbet af det, der ikke er betalt, tilbageholdes, indtil det Hele er leveret, men i Slutningen af § 4 nævnes der, at Regning for Hovedsummen skal være indgivet senest 14de April og endelig afgjort 6 Uger efter denne Dag. Altsaa, det hele Mellemværende efter denne Contract skal være afsluttet senest den 1ste Juni d. A., men man anfører, at der ikke engang er Haab om, at Leverancen kan præstere sig i Løbet af 1869—70, uagtet de tre Sjerdedele af den fulde Betaling ville være erlagte inden indeværende Regnskabsaars Udløb. Der synes altsaa baade med Hensyn til Leveringstiden og med Hensyn til Betalingstiden at foreligge temmelig store Uregelmæssigheder; men hvis er nu Skylden for disse? Er det Fabrikens Smøleri, og Regeringens Mangel paa Energi, begge Dele i Forening, der have fremkaldt dette Resultat? Det seer saaledes ud efter de Meddelelser, jeg her har tilladt mig at anføre, men jeg er tilbøjelig til at troe, at der ligger noget mere Skyld hos Regeringen end den, der er grundet i den Mangel paa Energi, som fremlyser af disse Oplysninger. Jeg er istand til at meddele — dersom det ikke skulde være rigtigt, antager jeg, at den høitærede fungerende Krigsminister vil modsigge det — at man vel i Finantsaaret 1865—66 bestilte Omdreiningspistoler lige ved Begyndelsen af Finantsaaret, men først 3 Maanedre efter indsendte man Modellen til disse Omdreiningspistoler, og forinden Modellen var indsendt — altsaa i Begyndelsen af Juli Maaned — kunde de Bedkommende ikke begynde at forarbejde de Arbeidsredskaber, som skulde anvendes til Fabrikationen af dette Vaaben; saaledes gif altsaa omtrent Halvdelen af Finantsaaret 1865—66 bort, inden der kunde begyndes paa den Bestilling, som for at blive færdig i rette Tid skulde være begyndt paa den 1ste April. Forholder det sig rigtigt, er

det altsaa Krigsministeriet, der har Skylden for denne Forsinkelse. Da man dernæst, inden denne Bestilling kunde være færdig, forlangte, at de Taprifler, som nu alle ere afleverede, skulde omdannes, og sluttede en ny Contract derom, gjordes der Indsigelse imod at gaae fra det første Arbejde, fordi det kunde fremkalde Brydri, idet man atter skulde anskaffe nyt Bæretøj og indøve Arbejderne i det Nye, men Krigsministeriet gav Bemyndigelse til at lægge dette Arbejde tilside, indtil Tapriflerne vare omdannede, og naar dette er Tilfældet, er det altsaa Krigsministeriets Langsomhed og egne Foranstaltninger, der for en væsentlig Deel have foranlediget denne Uregelmæssighed, der efter min Mening saaledes ikke i den Grad, som steet er, kan lægges Fabrikens tillast eller bruges som Motiv for, at vi ikke kunne bruge Fabrikens. Med Hensyn til den sidste Bestilling, nemlig af Remingtongeværer, skal jeg bemærke, at Bestillingen nok skal være indløben lige til Finantsaarets Begyndelse, men det maatte selvfølgelig være Krigsbestyrelsen bekendt, at der til at udføre denne Bestilling hørte fra Fabrikens Side Anskaffelsen af nye Maskiner og Opførelsen af et nyt Fabrikhuus. Naar man saaledes gjør Bestillingen omtrent den 1ste April, og der nødvendigvis maa træffes nogle Foranstaltninger i den Anledning, kan man ikke forlange, at der strax skal begyndes paa Bestillingen. Naar Fabrikens da siebliffelig bestiller de fornødne Maskiner og sørger for at opføre den nødvendige Bygning, saa kan der ganske vist vistnes om, hvorvidt der til disse Forberedelser behøves 5—6 Maanedre, hvilket har været Tilfældet, eller om der kun behøves en noget kortere Tid; men, hvad der ikke kan være Tvivl om, er, at der under saadanne Omstændigheder er visse Hensyn at tage, og Krigsministeriet, der jo havde Modellen ligesaa godt i Efteraaret 1867, kunde have varskoet Fabrikens i tilhørlig Tid forud om, at en Bestilling af den Natur vilde komme. Der er altsaa i disse Oplysninger, jeg har nævnt, Tilstræffeligt til at vise, hvorledes de factiske Forhold ere, og at disse ganske vist ere til at beklage. Men, hvis — og derom nærer jeg ingen Tvivl — det, som jeg har tilføjet, er rigtigt, er der Dets for, at der ikke alene